

Projekt edukacyjno-wychowawczy „Twórczy przedszkolak”

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu:

1. Stosowanie różnorodnych metod i form pracy jako inspiracji do podejmowania działań twórczych.
2. Tworzenie warunków do podejmowania działalności artystycznej w korelacji z innymi obszarami edukacji, aranżacja sal przedszkolnych:
 - Kąciki plastyczne
 - Kąciki teatralne
 - Skrzynie skarbów
 - Ekspozycje prac dzieci w salach i na terenie całej placówki
 - Ekspozycje dzieł znanych twórców
 - Galerie, wystawy i wernisaże w przedszkolu i poza nim.
3. Aukcje prac i wytworów dzieci związane z uroczystościami przedszkolnymi i świętami.
4. Przegląd i wystawa prac plastycznych dzieci ze współpracujących przedszkoli.
5. Udział w wybranych konkursach, wystawach i przeglądach organizowanych w środowisku.
6. Bezpośrednie obcowanie ze sztuką:
 - Koncerty muzyczne
 - Teatrzyki w przedszkolu i wyjścia do teatru.
 - Wystawy i pokazy sztuki ludowej
 - Wystawy, galerie, wernisaże, koncerty
7. Udział w akcjach organizowanych przez środowisko:
 - Akcje charytatywne
 - Pomoc misjom

Oczekiwane efekty:

- Dzieci znają różnorodne techniki plastyczne, formy i środki wyrazu artystycznego
- Potrafią posługiwać się różnorodnymi materiałami i narzędziami w realizacji własnych zamierzeń artystycznych
- Potrafią wyrażać swoje stany emocjonalne i przeżycia poprzez różnorodne formy wyrazu
- Wykazują inwencję, aktywność w pracach, wytworach i działalności własnej.

Propozycje do pracy dydaktyczno-wychowawczej w celu realizacji założeń projektu

Propozycje mogą być wykorzystane w różnym czasie. Szczególnie okres karnawału to czas, który niesie z sobą radość związaną z początkiem roku kalendarzowego oraz okazją do zabaw i tańców. Kolorowe maski, balony czy stroje wywołują u dzieci wiele pozytywnych skojarzeń i emocji. Warto skorzystać z tego zasobu, proponując przedszkolakom zajęcia wzbogacone elementami związanymi z tańcem i działaniami teatralnymi, gdzie zabawa oraz odpowiedni kostium mają ogromne znaczenie.

1. Czas zabawy i zabawek

- budzenie zainteresowania różnymi formami literackimi
- kształtowanie umiejętności wypowiedzenia się na tematy bliskie dziecku
- segregowanie i klasyfikowanie przedmiotów
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej

Proponowane działania:

- **Moja ulubiona zabawka** – dzieci przynoszą do przedszkola swoją ulubioną zabawkę. Następnie siadają w kole i pokazują ją całej grupie. Starają się określić m.in. imię/nazwę swojej zabawki, w jaki sposób się nią bawią.
- **Segregowanie zabawek** – przedszkolaki starają się zaklasyfikować przyniesioną przez siebie zabawkę do jednego z czterech pudełek: 1) przytulanki, 2) pojazdy, 3) lalki, 4) inne. Następnie przeliczają zawartość każdego z pojemników.
- **Zapoznanie z wierszem *Piłka E. Szelburg-Zarembiny* – zabawa w rymy:**

*Piłka tu! Piłka tam!
Piłki nikt nie rzuca sam.
– Chwytaj ty, potem ja!
Renia w piłkę z cieniem gra.*

(E. Szelburg-Zarembina, *Idzie niebo ciemną nocą...*, Poznań 1990, s. 75).

Dzieci stają w kole i podają sobie piłkę z rąk do rąk, równocześnie w sposób rytmiczny recytując wierszyk. To, do którego piłka trafi na koniec, wymyśla rym do słowa podanego przez nauczycielkę.

Kolory – przedszkolaki rzucają do siebie piłkę. Rzucający wypowiada na głos jeden kolor. W zabawie obowiązuje przede wszystkim zasada, że nie wolno złapać piłki po usłyszeniu koloru „czarny”. Kto się pomyli, siada w kole i obserwuje grę rówieśników

środki dydaktyczne: zabawki przyniesione przez dzieci, wiersz *Piłka* E. Szelburg-Zarembiny, piłka plażowa

2. Karnawałowy zawrót głowy

- zapoznanie z tradycjami obecnymi w kulturze naszego kraju
- zapoznanie ze sposobami na zabawę i relaks
- tworzenie definicji karnawału
- rozwijanie sprawności samoobsługowej przez zabawy związane z przebieraniem
- kształtowanie umiejętności rozumienia innych i ich zachowań dzięki zabawom parateatralnym
- przeliczanie i segregowanie przedmiotów
- klasyfikowanie przedmiotów ze względu na ich wielkość
- kształtowanie orientacji w schemacie własnego ciała

Proponowane działania:

- **Bawią się nie tylko dzieci, bawią się dorośli – prezentacja multimedialna zdjęć** – dzieci odwiedza pacynka Tiko, która pyta, w co lubią się bawić, na czym polegają te zabawy itp. Następnie kontynuuje opowieść: *Moje drogie Przedszkolaki, czy bawić się mogą tylko dzieci? Zdradzę Wam niesamowitą tajemnicę: tak naprawdę mogą to robić również dorośli. Przyniosłem Wam kilka zdjęć, na których zobaczycie, w jaki sposób bawią się dorośli.* Nauczycielka pokazuje zdjęcia przedstawiające: przyjęcie, tańce, jeżdżenie na łyżwach, granie w gry planszowe, śpiewanie, słuchanie muzyki itp. Pogadanka na temat dokonanej przez dzieci obserwacji
- **Karnawał – co to takiego?** – nauczycielka zadaje przedszkolakom pytanie, co oznacza karnawał. Prosi, by każdy narysował swoją odpowiedź na kartce papieru. Po wykonaniu rysunków następuje ich omówienie oraz wyjaśnienie słowa, którego dotyczą.
- **Przebieranki** – wychowawczyni przynosi skrzynię pełną różnych strojów. Każde dziecko wybiera sobie jeden, wkłada go i stara się jak najlepiej odegrać swojego bohatera. Zamiast strojów można użyć tekturowych masek.
- **Jak ustroić salę na karnawał? – sposób na matematykę** – nauczycielka zaprasza dzieci do odkrycia wielu pięknych karnawałowych ozdób. Są one schowane pod czterema pudełkami. By móc je odkryć, dzieci muszą wykonać kilka zadań:
 - przeliczanie stolików i krzeseł w sali – odkrycie pudła nr 1,
 - segregowanie klocków do dwóch pudeł ze względu na wielkość – odkrycie pudła nr 2,
 - ćwiczenie w orientacji w schemacie własnego ciała – wychowawczyni wymienia kolejno części ciała, np. brzuch, głowę, kolana, a dzieci wskazują je u siebie; następuje

rozbudowuje zadanie, dodając strony ciała, np.: pokażcie mi swoją lewą rękę, pokażcie mi swoją prawą nogę - odkrycie pudła nr 3,
- dobieranie się parami, trójkami, czwórkami – odkrycie pudła nr 4.

Pod pudełkami są ukryte balony, serpentyny, papierowe ozdoby, confetti. Przedszkolaki ustalają, do czego służą odnalezione rzeczy, i przystępują do **dekorowania sali przedszkolnej**

środki dydaktyczne: pacynka Tiko, prezentacja multimedialna – zabawa i relaks, pastele, białe kartki A4, cztery kartony, klocki, balony, serpentyny, ozdoby karnawałowe z bibuły, confetti, różne stroje/maski karnawałowe

3. Tańczy każdy może

- kształtowanie ogólnej sprawności fizycznej dzieci
- integrowanie grupy
- nauka współpracy
zapoznanie z wybranymi tańcami oraz nauka kroków

Proponowane działania:

- **Rozgrzewka** – wychowawczynie zaprasza dzieci do wspólnej muzycznej rozgrzewki. Przedszkolaki zamieniają się w ziarenka, z których powoli kiełkuje roślina – do dowolnego, spokojnego podkładu muzycznego wykonują następujące ruchy: najpierw, zwinięte w kłębek, powoli rozwijają się, wyciągając coraz wyżej ręce, potem podnoszą się do góry tak długo, aż staną na palcach. Ćwiczenie można powtórzyć trzy razy.
- **Nauka tańca – taniec grupowy** – dzieci uczą się podstawowych kroków tańca nadającego się do grupowego odtąnczenia, np. menueta, poloneza. Zostanie on zaprezentowany podczas przedszkolnego balu karnawałowego.
- **Prezentacja stylów tanecznych – gość w przedszkolu** – dzieci odwiedza osoba zajmująca się tańcem towarzyskim, która pokaże im nie tylko strój wykorzystywany w konkursach tanecznych, ale także kroki niektórych układów tanecznych

środki dydaktyczne: odtwarzacz, płyta CD z muzyką relaksacyjną, płyta CD z muzyką taneczną

4. Idziemy na bal

- integracja grupy
- budowanie więzi rówieśniczych

- rozwijanie empatii społecznej oraz rozumienia innych ludzi
- tworzenie okazji do wzajemnej, grupowej zabawy dzieci w stworzonej konwencji tematycznej

Proponowane działania:

- **Tworzenie karnawałowych masek** – korzystając z szablonu, przedszkolaki tworzą własne karnawałowe maski, wykorzystując do ich ozdoby: kolorowe piórka, confetti, papier samoprzylepny, dziurkacze z różnymi wzorami.
- **Kotylionowi detektywi** – nauczycielka rozdaje dzieciom różne kotyliony. Zadaniem przedszkolaków jest odnalezienie swojej pary oraz uzyskanie o niej kilku informacji. Następnie wychowankowie za pomocą rysunku przedstawiają na kartce A4 swoje spostrzeżenia. Informacje do zdobycia: ulubiony kolor kolegi/koleżanki, ulubiona zabawka, potrawa itp. Po wykonaniu zadania wszystkie dzieci siadają w kole. To kolejna okazja, by dowiedzieć się o sobie czegoś nowego. Integracja z pewnością przyczyni się do budowania atmosfery życzliwości między dziećmi i zwracania większej uwagi na potrzeby innych osób.
- **Bal w przedszkolu – zabawa karnawałowa dla najmłodszych** – dzieci przygotowują się na przedszkolny bal. Dobrym pomysłem jest rozpoczęcie go przygotowanym wcześniej układem tanecznym

środki dydaktyczne: klej, piórka, confetti, papier samoprzylepny, dziurkacze, kotyliony z różnymi wzorami, kartki A4, kredki, stroje karnawałowe dzieci (przyniesione z domu),

5. Być aktorem

- zapoznanie z zawodem aktora
- kształtowanie umiejętności społecznych w zabawach parateatralnych
- rozwijanie narządów mowy – profilaktyka logopedyczna
- rozwijanie uwagi słuchowej
- rozwijanie empatii społecznej i umiejętności odzwierciedlania zachowań innych w różnych sytuacjach życia codziennego

Proponowane działania:

- **Aktor – kto to taki?** – nauczycielka przedstawia dzieciom historię Janka, który bardzo chciał zostać pewną osobą, jak dorośnie. Zadaniem przedszkolaków jest odgadnięcie, o jakim zawodzie mowa w zagadce. Można ją zaprezentować za pomocą rymowanki:

*Jestem sobie mały Janek,
gdy przychodzi nagle ranek,
to zakładam pelerynę
i ratuję swą dziewczynę.*

*Nagle jestem bohaterem,
lecz dzień później już fryzjerem.
Szklany ekran pokazuje,
jaką robię wnet fryzurę.
Dnia trzeciego zbieram prośby,
od swych hotelowych gości.
Uprzejmością i uśmiechem
już zarażam wszystkich śmiechem.
Zgadnij, proszę, co za praca
wciąż pozwala mi się zmieniać
i w sto osób się przemieniać?*

Dzieci odgadują zagadkę i omawiają z wychowawczynią, na czym polega praca aktora – **burza mózgów i dzielenie się własnymi doświadczeniami.**

- **Gram, więc mówię wyraźnie – ćwiczenia artykulacyjne** – dzieci kolejno wykonują ćwiczenia buzi i języka. Proponowane zadania:
 - wypowiedzianie na głos samogłosek: A, E, I, O, U, Y
 - wypowiedzianie na głos różnych sylab – najpierw cicho, później coraz głośniejsze,
 - wypowiedzianie na głos zdania: „Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego”.
- **Zabawy dźwiękonaśladowcze – posłuchaj i powtórz** – nauczycielka prezentuje dzieciom różne odgłosy dnia codziennego. Po ich wysłuchaniu przedszkolaki starają się powtórzyć ich brzmienie, np.: odgłos silnika (wrr), kapanie wody z kranu (kap kap), szum morza (szsz).
- **Kim jestem?** – dzieci wcielają się kolejno w różne postacie: króla, nauczyciela, policjanta, lekarza itp., a pozostali odgadują, kogo przedstawia koleżanka/kolega.
- **Moja charakteryzacja – malowanie twarzy** – nauczycielka wraz z innymi wychowawczyniami zaprasza dzieci do wspólnej sali, gdzie przygotowano kilka stanowisk do charakteryzacji. Dzieci wybierają, do jakiej postaci chcą się upodobnić. Nauczycielki malują im twarze kredkami i farbami do malowania twarzy

środki dydaktyczne: historia o Janku, zagadka – aktor, odtwarzacz, płyta CD z odgłosami życia codziennego, kredki i farby do malowania twarzy

6. W teatrze

- zapoznanie ze słownictwem związanym z teatrem
- poznanie zawodów związanych z pracą w teatrze
- zapoznanie z zasadami panującymi w teatrze

Proponowane działania:

- **Teatr – miejsce pełne magii** – prezentacja zdjęcia sceny teatralnej, omówienie elementów znajdujących się w teatrze, wyjaśnienie pojęć: kurtyna, scena, widownia, rekwizyt, scenografia, wskazywanie omówionych elementów na zdjęciu dydaktycznym.
- **Kto pracuje w teatrze?** – dzieci słuchają zagadek dydaktycznych związanych z zawodami teatralnymi, np. o bileterze, choreografie, scenografie, aktorze, reżyserze.
- **Savoir-vivre w teatrze** – przedszkolaki wraz z nauczycielką wspólnie tworzą plakat przedstawiający zachowania obowiązujące w teatrze. Wszystkie zasady prezentują w formie rysunku na plakacie danej grupy. Proponowane zasady: elegancki ubiór, zakaz spożywania pokarmów i napojów, zachowanie ciszy podczas występu, uważne patrzenie i słuchanie itp.

środki dydaktyczne: zdjęcie dydaktyczne, zagadki dydaktyczne na płycie CD związane z zawodami reżysera, choreografa, scenografa, aktora, biletera, odtwarzacz, brystol, kredki/pisaki/pastele

7. Kiedy lalka staje się aktorem

- zapoznanie z różnymi rodzajami lalek teatralnych
- tworzenie własnej pacynki
- kształtowanie umiejętności społecznych w zabawach parateatralnych
- ćwiczenie empatii społecznej: zabawy z zamianą ról, osoba podporządkowana–lider
- swobodne przeliczanie przedmiotów
- porównywanie liczebności przedmiotów, operowanie pojęciami więcej–mniej

Proponowane działania:

- **Poznanie różnych lalek teatralnych** – dzieci dowiadują się, że w teatrze mogą występować nie tylko aktorzy. Czasem aktorem staje się lalka teatralna, której głosu używa człowiek. Istnieje wiele rodzajów lalek, które poruszają się po scenie w różny sposób. Nauczycielka pokazuje na obrazkach dydaktycznych przykładowe kukielki, jawajki i pacynki, a następnie proponuje stworzenie własnego przedstawienia, w którym aktorami staną się pacynki.
- **Pacynkowo** – każdy przedszkolak przynosi grubą skarpetę. Za pomocą dwustronnej taśmy dzieci przyklejają pacynce m.in. oczy, ręce/łapy czy język, w większości wykonane z filcu lub podobnych materiałów.

- **Jak kukielka – zabawa ruchowa** – dzieci dobierają się w pary i dzielą w ich obrębie rolami: jedno będzie kukielką, drugie osobą prowadzącą. Zadaniem kukielki jest wykonywanie wszystkich poleceń prowadzącego oraz bezwarunkowe słuchanie rozkazów. Po chwili następuje zamiana ról.
- **Po zabawie przedszkolaki siadają w kole, by podzielić się wrażeniami** – Czy lepiej być kukielką, czy osobą prowadzącą? Jak się czułaś/czujesz jako kukielka/osoba prowadząca? Czy można rządzić innymi ludźmi? Nauczycielka przeprowadza z dziećmi rozmowę wychowawczą na temat zdobytych doświadczeń.
- **Przeliczanie lalek** – wychowawczynie przynosi pudełko z lalkami. Dzieci przeliczają jego zawartość. Co się stanie, kiedy wychowawca zabierze kilka lalek? Ile ich zostanie? Czy to więcej, czy mniej? Co się stanie, kiedy wychowawca dołoży kilka lalek? Ile ich będzie? Czy to więcej, czy mniej niż przed chwilą?
- **Nasze przedstawienie** – dzieci przygotowują własne przedstawienie teatralne z udziałem stworzonych przez siebie pacynek. Próbują odgrywać różne sceny z życia codziennego: zakup bułek w piekarni, kasowanie biletów w tramwaju, zdmuchiwanie świeczek z urodzinowego tortu itp.

środki dydaktyczne: obrazki dydaktyczne z lalkami teatralnymi, grube skarpety, nożyczki, dwustronna taśma klejąca, kolorowy filc, pudełko z lalkami

8. Nasze teatralne inspiracje

- kształtowanie umiejętności wyrażenia siebie w zadaniach parateatralnych
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych
- nauka współpracy w grupie
- integracja dzieci między sobą

Proponowane działania:

- **Mówienie zdań na różne sposoby** – wychowawczynie losuje kolejno krótkie zdania, np. „Ala ma kota”, „Ola to lala”. Zadaniem dzieci jest ich powtórzenie w sposób zaproponowany przez nauczycielkę: cicho, głośno, z przestachem, radością itd.
- **Gra bez słów** – przedszkolaki próbują odgrywać różne scenki sytuacyjne bez użycia słów, posługując się tylko gestem i mimiką.

- **Słowa, słowa** – dzieci dowiadują się, że jedno z nich zamieniło się w pewną postać. Niestety nie może zdradzić, kim jest, może jedynie odpowiadać „tak” lub „nie”. Dzieci zadają liczne pytania, by dowiedzieć się, kim jest ich koleżanka/kolega.
- **Tworzymy posągi** – przedszkolaki zostają podzielone na cztery grupy. Każda z nich ma stworzyć ze swoich ciał przedstawienie półki z zabawkami. Po chwili prezentują efekty swojej pracy. Zadaniem dzieci oglądających daną półkę jest odgadnięcie, co na niej położono

środki dydaktyczne: zdania wydrukowane na kolorowych kartonikach, pudełko

9. Wycieczka do teatru

- utwalenie wiedzy zdobytej przez stwarzanie możliwości budowania zasobów złożonych z własnych doświadczeń

Przedszkolaki udają się do teatru na dowolne przedstawienie dla dzieci. Po powrocie do placówki dzielą się z wychowawczynią przeżyciami związanymi ze wspólną wycieczką (rozmowa kierowana)

10. Prawda czy fałsz

- budzenie zainteresowania różnymi formami literackimi
- kształtowanie umiejętności wypowiedzania się na dany temat
- udzielanie odpowiedzi na pytania
- usprawnianie różnych czynności intelektualnych – rozróżnianie prawdziwości podanych informacji na podstawie posiadanej wiedzy
- dokonywanie wyborów i weryfikowanie ich trafności
- przeliczanie zbiorów, utrwalanie znajomości cyfr w zakresie 0–5

Proponowane działania:

- **Zapoznanie z wierszem *Kłamczucha J. Brzechwy*** – rozmowa na jego temat.
- Podczas rozmowy wychowawczynie zadaje dzieciom następujące pytania: Jak zachowywała się dziewczynka w wierszu? Która z opowiedzianych historii okazała się nieprawdą? Co to jest kłamstwo? Czy kłamstwo to ładne zachowanie? Dlaczego? *Jak zachowują się ludzie w stosunku do osób, które kłamią?
- **Tak/nie – głosowanie** – nauczycielka czyta dzieciom różne zdania. Przedszkolaki muszą ocenić, czy dane twierdzenie to prawda (wówczas podnoszą zielone kółko) czy fałsz

(podnoszą czerwone kółko). Przykłady zdań: „Krowy latają po niebie”, „Św. Mikołaj nosi niebieską czapkę”, „Mama mojej mamy to babcia”, „Przedszkole to miejsce, do którego chodzą dorośli”, „Trawa jest zielona”.

- **W której ręce?** – dzieci pracują w parach. Jedno chowa małą szklaną kulkę w dłoni, drugie musi odgadnąć, w której ręce jest schowana kulka.
- **Matematyczny fałsz** – dzieci otrzymują karty pracy z różnymi zbiorami. Zadanie polega na przeliczeniu znajdujących się w nich elementów i wybraniu właściwej cyfry oznaczającej liczbę elementów. Zadanie jest utrudnione, gdyż przedszkolak musi wybrać jedną spośród czterech podanych cyfr

środki dydaktyczne: wiersz *Kłamczucha* J. Brzechwy, czerwone i zielone kółka z tektury, szklane kulki

11. O nas samych – przyglądając się człowiekowi z bliska

- poznanie zewnętrznej budowy człowieka
- tworzenie wypowiedzi własnych o poprawnej budowie gramatycznej
- opisywanie obrazka
- wskazywanie na różnice w wyglądzie innych ludzi
- dostrzeganie podobieństw między ludźmi
- rozwijanie świadomości w schemacie własnego ciała – jego aspekt matematyczny
- kształtowanie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- wykonywanie poleceń ze słuchu

Proponowane działania:

- **Prezentacja obrazków przedstawiających ludzkie postacie** –opisywanie osób z zastosowaniem rzeczowników: mężczyzna, kobieta, chłopiec, dziewczynka oraz przymiotników: młody, stary, mały, duży itp.
- **Określanie różnic w wyglądzie dwóch różnych osób** – nauczycielka pokazuje dzieciom dwa obrazki przedstawiające dwie inne osoby. Zadanie polega na wskazaniu różnic między nimi, np.: „Na jednym obrazku jest pan, na drugim pani”, „Pan ma krótkie włosy, a pani długie”.
- **Określanie podobieństw w wyglądzie dwóch różnych osób** –nauczycielka pokazuje przedszkolakom dwa obrazki przedstawiające dwie inne osoby. Zadanie polega na wskazaniu podobieństw między nimi, np.: „Na obu obrazkach są panie”, „Obie panie mają długie włosy”.

- **Człowiek pod lupą I** – każde dziecko znajduje sobie trochę miejsca na dywanie w sali. Dzieci wskazują części ciała, o których mowa w danej chwili: głowę, kostki, ramiona, nogi, brzuch itp. Następnie ustalają, które z wymienionych części ciała występują pojedynczo (brzuch, głowa), parami (ręce, oczy), w większej liczbie (zęby, włosy, palce). Dzieci starsze mogą spróbować ocenić ich ilość „na oko”.
- **Człowiek pod lupą II** – każde dziecko otrzymuje jeden z wcześniej omawianych obrazków przedstawiających ludzi i odpowiednio dobranym kolorem oznacza na nim części ciała wskazane przez nauczycielkę, np. na czerwono łokcie, na żółto brzuch

środki dydaktyczne: obrazki – ludzkie postacie, kolorowe kredki lub flamastry

12. Kinoteka I

- utrwalenie wiadomości związanych z budową człowieka

Dzieci oglądają dowolny film dydaktyczny dotyczący anatomii człowieka. Po projekcji mówią o swoich wrażeniach i odczuciach, zadają pytania oraz poszukują na nie odpowiedzi